

ORiFLAMA

Número 94

Octubre 1931

BUTLLETÍ PORTAVEU DEL CENTRO
MORAL INSTRUCTIVO DE GRACIA

Cases que recomanem

Ajudem als que ens ajuden

**Servei especial i diari a domicili per a Bars, Restaurants,
Lleteries i Societats**

CAFÈS TORREFACTES

MARACAIBO

ELS MÉS EXQUISITS

Gran Premi i Medalla d'Or en les Exposicions Internacionals
de París, Génova i Roma

Barcelona

Salmerón, 124 - Teléf. 74713

Sabadell

Plaça de Pl Margall, 16

Grans Magatzems

“Les Columnes”

Casa d'altres novetats en
SEDES, LLANES I FANTASIES

Immens assortit en gèneres de tardor

Actualment grans rebaixes en gèneres blancs

Gran taller de Peleteria

Preu fixe

Ollé i Salvadó, S. en C.

Salmerón, 115 i Sant Marc, 2, 4 i 6 = Telèfon 75752 = Barcelona - Gràcia

OR I FLAMA

BUTLLETÍ-PORTAVEU
DEL CENTRO MORAL
INSTRUCTIVO DE GRACIA
CASAL SOCIAL:
ROS DE OLANO, 7 i 9
BARCELONA

Núm. 94

Any 1931

OCTUBRE

No llegim escrits perillosos

(De la interessantíssima Pastoral de l'Excm. i Rvdm. senyor Bisbe de Tortosa, reproduïm el següent fragment, que considerem de gran oportunitat i recomanem als nostres socis i llegidors d'OR I FLAMA i als catòlics en general):

"Al desconeixement de la doctrina cal afegir, per part de molts, greus errors, deguts principalment a la lectura de periòdics i escrits perillosos o dolents. L'Església té, sobre això, una legislació sàvia, d'higiene intel·lectual, que prohibeix de publicar cap cosa referent a fe i costums sense llicència eclesiàstica, prèvia la censura convenient (Cànon 1385); i a aquest deure d'autors i editors correspon el dels fidels de no llegir tals escrits, els quals fundadament poden considerar-se dolents, posat que menyspreen una llei eclesiàstica greu, i que gairebé sempre cauen dins alguna de les prohibicions del Cànon 1399 (1), cas en el qual no poden ésser guardats, ni circular, segons el Cànon 1398.

Fins a quin punt són desconegudes aquestes lleis, ho diu l'experiència de tants catòlics que llegeixen sense escrúpols i se suscriuen a publicacions, verí de les seves ànimes. Aquí radica l'origen principal d la desorientació, prejudicis i errors que, en matèria religiosa i moral, corren pel món. El dia que els fidels es convencin que no poden llegir escrits que es refereixin a matèria de fe i costums que no estiguin aprovats degudament, s'haurà donat un pas de gegant en el camí de la nostra regeneració.

(1) Segons el Cànon 1399, estan prohibits pel mateix dret, o sigui sense necessitat de declaració o sentència, entre

altres: els escrits que defensin heretgia o cisma, o tractin de destruir de qualsevulga manera els fonaments de la religió óo els bons costums; els que impugnen o ridiculitzen qualsevol dels dogmes catòlics, defensin errors condemnats per la Seu Apostòlica, difamin el culte diví, ataquin la disciplina eclesiàstica, o de propòsit ataquin le jerarquia eclesiàstica, l'estat clerical o religiós; els que afimin ésser lícit el duel, el suïcidi o el divorci, o pressentin com a útils i no com a perniciosos a l'Església i a la Societat civil, les sectes massòniques i societats semblants; els que de propòsit tracten, narren o ensenyen coses lascives o bé obscenes.

Vegi's, per tant, com són pocs nombrosos els periòdics, revistes, etc., sense llicència, que no caiguin en alguna d'aquestes prohibicions.

Carnet dels Congregants

Els nostres protectors

Per consolidar i acréixer l'eficàcia de la Congregació i del Catecisme, era indispensable dotar-los de local adequat i millorar la distribució del que ja ens havia concedit la Junta. Per a tals obres, necessitàvem cabals molt superiors a les nostres modestíssimes possibilitats. Vàrem recórrer, en primer lloc, al venerat i estimadíssim Pastor de la nostra diòcesis, el qual encapçalà esplèndidament la subscripció. Heus aquí les quantitats recollides fins avui:

Excm. i Rdm. senyor Bisbe de Barcelona . . .	250 pessetes
Senyor Rector de la Parròquia	100 "
Senyor Director de la Congregació Mariana . . .	100 "
Donya Trinitat Sastre	100 "
Don Josep Clavell	50 "
Don Josep Busquets	25 "
Don Joan Jarque, Pref. de la Congregació . . .	25 "
Senyora Vídua de Camprubí	100 "

Déu els ho pagui. No els oblidin els nostres Congregants en les seves pregàries. La subscripció continua oberta.

CRONICA

El dia de la Mercè fou l'acte inaugural. Assistiren a la Santa Missa setanta dos joves: alguns hi mancaren perquè no els permeteren fer festa els seus patrons. A la tarla, l'assistència passà de cent deu, i tots comentaven amb entusiasme les novetats d'enguany, o sigui, el millorament del local del teatre, la concessió d'un nou local per a jocs i cercles d'estudis i l'organització de la vida interna de la Congregació.

RECORDEU

Que tots els dies fectius, a dos quarts de nou en punt, ens reunirem per a la Santa Missa, i a dos quarts de quatre en punt, per a l'Ofici menor i plàtica.

Que trobareu els dies i hores senyalats per a cercles d'estudis, conferències i jocs, a la porta del nou local.

Que la Congregació és una organització molt seriosa i que, en conseqüència, el seu reglament serà aplicat, costi el que costi.

EXERCICIS ESPIRITUALS

En entrar aquest número en premsa, estem celebrant els Exercicis espirituals. Per a ésser fidels al nostre programa —sempre endavant, sempre millor— ens cal entrenament. Enlloc no el trobarem tant bé com en la pràctica dels Sants Exercicis. Són una garantia d'èxit espiritual.

UN VALUÓS COL-LABORADOR

Des de finals de mes, col·labora a la Direcció dels Congregants, el Rvnd. Dr. Francesc d'Assís Ros, el zel i simpatia del qual li han conquerit de seguida les voluntats dels nostres joves. Es una nova mercè que devem al cor paternal del senyor Bisbe. Siguem agraïts i resem, sovint i amb fervor, pel nostre bondadosíssim Prelat.

Josep VIÑES

En Verdaguer i Montserrat

(Continuació)

Nosaltres creiem que l'esteta mai no deu oblidar la classificació que decomparteix el món espiritual en dos hemisferis: intel·lectualitat i sentiment. Tot judici, tot acte de voluntat, pertanyen formalment a l'hemisferi intel·lectual. Però aquest món superior projecta la seva claredat damunt l'obscura regi ósentimental, d'on neix que els sentiments siguin dividits en dues menes: sentiments espirituals—racionalitzats, diríem—, i sentiments materials. Els primers són característics de l'home. Entre l'hemisferi intel·lectual i els sentiments trobem la imaginació. Les imatges no són intel·lectuals ni sentimentals, però espremen i exciten adés idees, adés sentiments.

Confesso que aquesta classificació no és totalment escolàstica, però una de les menors glòries de l'escolasticisme fou la seva estètica (11): no estranyarà, doncs, que nosaltres, escolàstics fins al moll dels osos, ens permetem aquesta llibertat en tractar de qüestions artístiques.

L'objecte propi de la poesia no rau ni en els judicis freds, ni en els actes voluntaris, ni ja menys en els sentiments pròxims a la matèria. Rau, doncs, a esprémer i suscitar els sentiments propis de l'home—aquells que anomenàvem sentiments espirituals—. Ni la imatge, ni la rima tenen valor en elles mateixes, mes en tant que reportables als sentiments espirituals que malden per expressar.

Des d'aquest punt de vista solem nosaltres jutjar els poetes. L'ànima infantívola de Mossèn Cinto, justament per virtut de la seva inimitable puerícia, podia expressar els sentiments humans amb un to absolutament divers del dels altres poetes, i per tant, genialíssim. És el to virginalment popular dels millors passatges de ses llegendes montserratines. És també...; però permeteu-me un record personal. Jo sóc aficionat a l'ensenyança de la Doctrina: cada estiu m'hi prac-

(11) No és, però, menyspreable. En Josep M.ª Capdevila ha assolit justíssim èxit modernitzant-la.

tico sota les naus romàniques d'una esglesiola montsenyen-
ca. Un dia em vingué un infant i em digué bo i fitant en
mi son esguard tristament desorientat: "S'és morta la Marta.
A casa *ningú sap el què fa*. Però la mare diu que ha anat al
cel". Oh, la *paraula viva* d'En Maragall! Oh, la inestimable
simplicitat, la immaculada concreció d'una escena! Em va
commoure. Doncs, bé; exactament em commou la immortal
estrofa verdagueriana:

A Montserrat tot plora,
tot plora d'ahir ençà,
que allí a l'escolania
s'és mort un escolà.

I quin sotrac de plor germanívol en aquella altra:

Té el violí a l'esquerra
que solia tocar,
el violí a l'esquerra,
l'arquet a l'altra mà (12).

Dolça ingenuïtat, delicadesa tendra. Algú, com no fos un
esperit joveníssim, no copsaria, potser en llavis d'alguna
velleta, la simpliciíssima estança:

Els graons de la muntanya
els davallava plorant.
Qui es pogués tornar floreta
d'eix Paradís terrenal!
Escolanets de Maria,
si em volguéssiu a l'esbart
al primer cant de la *Salve*
tornaria a mos quinze anys (13).

La Font del Miracle és un exemple constant del mateix
infantilisme sublim, barbotejant sens esma belleses inefa-
bles.

* * *

Perquè l'infant no solament sap esprémer els sentiments
de tothom d'una faisó pròpia, mes, posseeix encara alguns

(12) *La mort de l'escolà.*

(13) *La reina dels jocs florals*

sentiments millor que les persones grans. Ens fixarem, si us plau, en el sentiment de pietat religiosa. Ja podríem dir "a priori" que l'ànima de l'infant n'és més rica que no les altres. No perquè la pietat es refredi i s'intellectualitzi quan creixem en edat, puix això comporta nombroses excepcions, sinó perquè el vertader sentiment de pietat coincidint en sentir-se plenament infant davant Déu, ningú no pot sentir-lo tan purament com qui serva un cor de criatura. No vull dir pas que els motius de la nostra fe i adoració hagin d'ésser infantívols. En cap manera: obligació és del cristià culte cercar les raons apologetiques, enfortir els motius de la seva fe. Però com més forts siguin aquests motius i sincera la religiositat, més coincidirà la nostra actitud en la pregària amb la dels infants senzills, ingenus. Talment ho predicava Jesucrist. Moltes coses poden corregir-se en la pietat barcelonina, les quals deriven d'oblidar l'essencial infantesa de l'home en faç de la Divinitat: certs enfarfeccs de llibres, certs barons olímpics que renyen a tothom en l'església per tal com han pagat una vitralla.

Si aquesta actitud és ridícula, mai no tant com en la pietat envers Maria. Davant la Mare tots els germans som iguals; no vulguem recordar si havem riqueses o misèria, talent o migradesa, glòria o menyspreu: som els seus fills i prou. Volem amor i demanem amor. Aquesta era l'actitud de Mossèn Cinto pregant a la Verge de Montserrat. Actitud sòlida, *pietosament i artística*. La blanca veu dels escolans, l'himne matinal de l'ocellada, la salmòdia enyoradissa dels romeus, el patriarcal i popular ambient de Montserrat, la cançó de les aigües saltironants, el perfum innocent del romaní, els xiscles entremaliats de la quitxalla pels corriols, s'agermanen en la veu infantívola, trèmula de religiosa emoció, bleixant sota el pes molest de la retòrica:

Si jo fos un aucellet,
oh gentil Verge Maria,
volaria a Montserrat,
el cor de la pàtria mia.

Cap al cel,
cap al cel me'n volaria,
cap al cel.

Sentiria el rossinyol
cantant amb l'escolania,
sota vostre camaril
la Missa de trenc de dia.
Pujaria altar amunt,
en vostra mà em posaria,
i allí amb àngels i escolans
eixa cançó cantaria:

—Una herbeta só olorat,
jo prou la coneixeria;
m'ha donat el mal d'amor,
oh què dolça malaltia!
Si jo la pogués collir,
me sembla que em guariria.
Del Safretx als Degotalls
la cerco de nit i dia,
la cerco pel Monestir
i sa hermosa rogalia.
A l'entrar al temple sant
son aroma ja sentia;
ja me'n pujo al camaril
on me diuen que s'hi cria;
ja en vostres braços la veig,
oh gentil Verge Maria!
que l'herba és vostre Fill,
amor de l'ànima mia.

Cap al cel,
cap al cel me'n volaria,
cap al cel (14).

J. TUSQUETS.

Una altra anyada en la suma d'activitats del Grup Pictòric. La fe i l'entusiasme que anima els seus components per a treballar pel conreu de les arts, fa que aquesta secció sigui un digne complement a l'obra que en profit de la joventut s'ha emprès el nostre Centre.

En efecte, enguany es té el propòsit de desgranar, ultra les sortides i visites acostumades, un seguit de manifestacions artístiques, les quals anirem especificant en el programa mesal del Butlletí, a mesura que es vagin lligant els detalls tot just apuntats.

Després d'un parèntesi aparent de repòs, motivat per les vacances, el Grup Pictòric inaugura les seves tasques amb una exposició col·lectiva, que s'exhibeix en el seu saló i de la qual en parlarem en moment oportú.

Pel novembre una exposició d'estudis monogràfics de la teatrologia d'en Rusinyol.

Durant el desembre seran varis els actes a realitzar; una exposició Payet-Costa; altra col·lectiva sobre reculls d'assaig de futurisme. A més, el Consell Directiu ha tingut a bé a l'igual que l'any passat, confiant-se la construcció del tradicional pessebre.

Com a novetat enguany celebrarem un

curset sobre art aplicat, a càrrec de consocios nostres. Començarem estudiant el concepte general de l'art, seguint les matèries aplicades, ço és, aquelles que més íntimament estan lligades amb nosaltres i que, agermanades amb el confort, fan la vida amable.

Els temes a tractar són: art gràfic, ceralleria, mobles, construcció, orfebreria, i teixit. Tindran lloc els quarts dimecres de mes, de vuit a nou de la vetlla. Aniran documentats en el possible, amb materials i fotografies de cada professió. Culminant el cicle i tancant el curs, es farà una exposició d'art aplicat, dels diferents temes explicats en les converses.

Es plaent al Grup Pictòric, invitar als socis del Centre i les seves amistats, perquè els que simpatitzin amb les coses de l'art, vinguin a donar caliu a la tradició, avui dipositada al Grup, que sempre ha tingut la nostra casa per la cultura artística, i fer que els associats, conjuntament amb les vàries activitats del Centre, puguin desenrotllar d'un modo seriós la seva obra predilecta.

Programa pel mes d'octubre

Diumenge, dia 11.—Clausura de l'Exposició de dibuixos, pintures i escultures.

Dimecres, dia 14.—A les deu de la vet-

lla, conferència preparatòria per l'excursió al poblat ibèric de Puig Castellar, a càrrec d'en Miquel Brasó.

Diumenge, dia 18.—Excursió matinal a Puig Castellar, reunió a les sis del matí a la Plaça Universitat.

Dimecres, dia 28.—A les vuit de la vetlla, conferència sobre art antic, a càrrec d'en Francesc Carulla. Aquest acte és inaugural del curset organitzat enguany pel Grup.

Escoles Catòliques del Centre

Director espiritual:

Rvnd. Dr. D. Joan Tusquets, Pvre.

CURS de 1931-32

CLASSES ELEMENTALS DIURNES

Pàrvuls, Preparatori, Superior.

Professors: *Srs. A. Grau, E. Puig, M. Salvat*

CLASSES ELEMENTALS NOCTURNES PER A OBRERS

De 7 i mitja a 9 del vespre

Professors: *Srs. A. Grau i E. Puig.*

CLASSE ESPECIAL DE FRANCÉS

per a joves i senyoretes.

De 9 a 10 del vespre

Professor: *D. Vicens Puig.*

Obertura de Curs: 1.er de Octubre.

CURS DE LLENGUA CATALANA

a càrrec del professor

EDUARD ARTELLS

Es dona els dimarts i dijous de 8 a 9 de la vetlla.

Poden concorre-hi Senyors i Senyores.

Informació i matrícula: a la Secretaria del Centre de 8 a 9 de la vetlla tots els dies feiners.

NOTICIARI

FESTIVITAT DE TOTS-SANTS

La Junta Directiva, des d'aquestes planes d'OR I FLAMA, portantveu del Centre, recorda a tots els socis, orfeonistes i Congregants, la celebració de l'acte religiós que en sufragi dels socis difunts, prescriu el Reglament.

Si és un deure de tot soci assistir als actes reglamentaris socials, fent honor a l'entitat a la qual s'ha donat el nom, no hi ha dubte que en aquesta festa de Tots-Sants, el deure ha d'ésser doblement sentit pïx hi va agermanat l'esperit de caritat.

La Missa de Comunió és aplicada en sufragi dels socis que han fet son traspàs; d'aquells amics nostres que com nosaltres s'han interessat i sentit amor per l'educació del Centre, ¿i com millor podem commemorar-los sinó aplicant-los-hi aquell pietós sufragi?

Els socis del Centre que han passat a millor vida des de Tots-Sants de l'any passat, són:

Josep M.ª Masiques.

Molt ilustre senyor don Sebastià Puig i Puig, canonge de la S. I. C. B.

Josep Rafel Carreras i Bulbena.

Aleix Muntané Selva.

Maria dels Angels Abren Bustamante de Campillos.

Artur Daunís i Grau.

Manuel Campanyà i Aldrufeu.

Basília Salvià, vídua de Sanderson.

Francesc de A. Freixas i Freixas.

Jaume Brasó i Comas.

Jaume Parera i Nin.

(A. C. S.).

La Missa que serà amb ofertori, se celebrarà a les vuit a l'església Parroquial de Sant Joan, de Gràcia. Farà la pltica preparatòria el reverent doctor don Antoni Forns, rector, i l'execuci óde cants litúrgics anirà a càrrec de l'Orfeó Montserrat, del Centre.

S'agrairà l'assistència també a aquest acte, de les famílies dels socis.

Es prega l'ús de la insígnia.

OBITUARI

Després de llarga i penosa malaltia, soferta amb cristiana resignació, ha mort, havent rebut els sants Sagraments, en Jaume Parera Nin (a. c. s.), soci antic del Centre i conegudíssim a la barriada de Gràcia, on s'havia distingit pels seus arrellats sentiments religiosos i col·laboració prestada a les obres de caràcter benèfic.

Durant alguns anys havia actuat intensivament a la Cuina Econòmica de Gràcia.

A la seva vídua i demés família el nostre més sentit condol.

El nostre amic i consoci n'Eduard Bosch sent la pèrdua de la seva àvia, qui últimament ha fet son traspàs.

Rebi l'amic Bosch i demés família el més expressiu condol de la Societat.

Na Agna Torras, germana del qui fou entusiasta i zelós soci del Centre, mossèn Francesc P. Torras (a. c. s.), ha mort. El Centre, unit a la família per l'imborrable record del virtuós sacerdot qui últimament

consagrava a aquesta Societat les poques hores que li deixaven lliures les seves atencions ministerials, condolent-se de la desgràcia que novament ha omplert de dol la llar d'aqueixa apenada família, prega a Déu dongui als seus membres forces per a soportar la sensible pèrdua amb cristiana resignació.

Recordem-los en les nostres oracions.

D'una persona benefactora de l'obra del Centre, que avalora el seu esperit caritatiu amb la modèstia de l'incògnit, havem rebut un donatiu de cinc-centes pessetes, aplicables, segons les seves intencions, al sosteniment de les escoles del Centre.

Per la mateixa persona ha estat favoregut el Centre amb el donatiu de dos valuosos quadros d'assumpte religiós, que han vingut a augmentar els objectes artístics que posseeix la Societat, quedant subjectes aquells a les condicions senyalades per la generosa donant.

Amb motiu d'haver-se de plantejar i resoldre a les Constituents d'Espanya el problema religiós, el Centre dirigí a l'excel·lentíssim senyor President de Ministres, el següent telefonema:

"Centro Moral de Gracia, en nombre todos sus socios, confía espíritu justiciero y recto V. E. resolución favorable cuestión religiosa a base libertad Iglesia, enseñanza y respeto Ordenes religiosas.—Olegario Masip, Presidente. — Rovira Carol, Secretario".

BITLLET DE NADAL

Seguint la tradició dels anys anteriors, el Centre adquirirà un bitllet de la Loteria Nacional, del sorteig del 22 de desembre, per a ésser repartit en participacions entre els socis del Centre, seccions i famílies amigues.

Des del dia 1 de novembre fins al 10 de desembre, el conserge tindrà les participacions a disposició dels socis que desitgin adquirir-ne, quedant després de transcorreguda la darrera data, el Centre rellevat de tot compromís.

Secció de Festes

Programa pel mes de Octubre 1931

Dia 4 — a les 5 de la tarda — **Sessió de Cinema.**

Dia 11 — a les 5 de la tarda — **Sessió de Teatre.**
Reposició de la xistosíssima Comedia Castellana
en 3 actes, prenent-hi part tot el Quadre Escènic

Don Amable el fresco

Direcció: E. VICENTE

Dia 18 — a les 5 de la tarda — **Sessió de Cinema.** Selecció programa de pel·lícules.

Dia 25 — a les 5 de la tarda — **Sessió de Cinema.** Variat programa de pel·lícules.

Dia 1er de Novembre — Festivitat de Tots Sants. **Sessió de Teatre.** Programa Còmic que s' anunciarà oportunament a les 5 de la tarda.

NOTA: Totes les pel·lícules que s' projecten en el Centre son previament Censurades.

Cases que recomanem

Ajudem als que ens ajuden

**Sòlid
Elegant
Calitat inmillorable**

La tenen els articles

Propis per a vestits de senyora i
camiseria d'home

Totes les pessas portan estampat
al voraviu el nom

ORDELIN

Cases que recomanem

Ajudem als que ens ajuden

Hules - Gomes - Ortopedia

Especialitat en tota classe **d'Articles per a parts.**

Gran assortit en Capetes, Impermeables i chanclos de goma

Dessuadors per a vestits

Confecció de tapetes a mida

Articles per a la neteja i bany. Plumeros, Badanes, Esponges, Raspalls, Pintes, Cel·luloides, etc.

Casa Martorell

SALMERÓN, 69 (tocant Travessera) TELEFON 78708

DISPOSABLE

Acadèmia de Música PLÁ

Solfeig teòric i pràctic, Armonia, Composició, etz.
Piano, Violí i Violoncello

Salmerón, 138, pral. - BARCELONA (G.)

Cases que recomanem

Ajndem als que ens ajuden

Magatzems Les Amèriques

Rebudes les novetats d'hivern

Ultimes creacions de la Moda

Llanes per veslits — Gèneres per abrics

Velluts, panes, Breitschoanz, etc., etc., llisos i estampats.

TOT BO I BARATO

Mantes de llana i de cotó, alfombres, carpets, vellut, portiers, tapiceries, tapets,
estors, adredons, bànoves seda i cotó en totes mides i qualitats.

Llaneria a preus de fàbrica

Gran taller de Peleteria

Secció especial per a dols

FARRAN, MARTÍ, TRILLA, C.^{IA}
Salmerón, 47 Teléfono 71984

L'ESTISORA

SASTRERIA VILA

ELEGÀNCIA
I BONS PREUS

Rebudes les novetats per
a la temporada
d'istiu

SALMERÓN, 89

CONFITERIA

BOU

Verdi, 54-Barcelona (Gràcia)

Dolços i pastes fines - Vins de marca
i licors - Especialitat en els encàrrecs.
Bomboneres - Caixes de luxe - Por-
celanes fines, pròpies per a presents.

EL MILLONR XAMPAY CATALÁ
ESTEVE LLACH - TOSSA
Es troba en les millors confiteries y colmados

Encàrrecs major detall:

DOLCERIA BOU